

Protocol: omgaan met productcodelijstwijzigingen en de informatie-uitwisseling in iWmo en iJw

15 november 2017

Versiebeheer

Versie	Datum	Toelichting
2.0	15 november 2017	Deze versie omschrijft het algemene proces van 'wijzigingen in productcatalogus' in plaats van de focus op 'van eigen naar standaardproductcodelijst'.
1.1	12 juli 2017	- Geactualiseerd: data. - Toegevoegd: aanleverprotocol voor nieuwe of andere productcodes.
1.0	7 oktober 2016	Definitief

Inhoud

Inleiding	3
1 Randvoorwaarden	5
1.1 Uitgangspunten	5
1.1.1 Een oplossing zonder conversie	5
1.1.2 Garanderen continuïteit zorglevering	5
1.1.3 Garanderen continuïteit facturatie	5
1.2 Afbakening	5
1.2.1 Bestaande productcodes omzetten	5
1.2.2 Bestaande toewijzingen omzetten	6
2 De voorkeursoplossing	7
2.1 Wat moeten gemeenten doen?	7
2.2 Wat moeten zorgaanbieders doen?	7
2.3 Stappentabel	7
3 Onderhoudscyclus van de standaardproductcodelijsten	8
3.1 Over de onderhoudscyclus	8
3.2 Beoordeling van suggesties	8
3.3 Aanleveren van suggesties	8

Inleiding

In het Wmo- en Jeugdwet-berichtenverkeer wisselen partijen informatie uit over zorg- en ondersteuningsproducten die worden geleverd. Om dat te kunnen doen, heeft elk zorg- of ondersteuningsproduct een code.

Standaardproductcodelijsten zijn daarmee een belangrijke informatiedrager in het berichtenverkeer voor de Wmo en Jeugdwet. Zorginstituut Nederland voert het technisch beheer uit van de standaardproductcodelijst voor de Wmo en Jeugdwet. Programma i-Sociaal Domein is functioneel beheerder van de lijsten.

Productcatalogus

Gemeenten stellen met hun gecontracteerde zorgaanbieders een productcatalogus op. De catalogus is gebaseerd op standaardproductcodes en/of eigen productcodes (bilaterale codes). Gemeente en aanbieder bepalen samen de tarieven en nemen die op in de inkoopcontracten. Tariefafspraken worden in alle gevallen op productcodeniveau gemaakt en het tarief geldt voor een specifieke gemeente-aanbiedercombinatie.

Wijzigingen in productcatalogus

De productcatalogus van een gemeente kan veranderen, bijvoorbeeld door beleidswijzigingen of nieuwe contract- en inkoopafspraken. Dit protocol omschrijft het proces dat de voorkeur heeft in het geval een gemeente haar productcatalogus wijzigt. Indien het product hetzelfde blijft, maar het tarief wijzigt, verandert de productcatalogus niet.

Aanleiding voor wijzigingen

De redenen dat gemeenten wijzigingen doorvoeren in hun productcatalogus, variëren. Denkbare situaties zijn bijvoorbeeld:

- naar aanleiding van veranderingen in de standaardproductcodelijsten;
- vanwege de overstap van eigen productcodes (ofwel: bilaterale productcodes) naar standaardproductcodes;
- naar aanleiding van wijzigingen in de eigen, zelf gedefinieerde productcatalogus.

Onderhoudscyclus van de standaardproductcodelijsten

In dit protocol is ook opgenomen hoe gemeenten en aanbieders eventuele suggesties voor de standaardproductcodelijsten kenbaar kunnen maken bij de technisch beheerder. Zorginstituut Nederland werkt de lijsten jaarlijks bij en publiceert deze op www.istandaarden.nl. De jaarlijkse onderhoudscyclus geeft gebruikers de mogelijkheid om productcodes aan te vullen en de omschrijvingen te verduidelijken.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 gaat over de randvoorwaarden op basis waarvan de voorkeursoplossing in de wijziging van productcodes is vormgegeven. Hoofdstuk 2 beschrijft het proces (de voorkeursoplossing) en geeft de acties en gevolgen voor zowel aanbieders als gemeenten. In hoofdstuk 3 leest u hoe u wensen en suggesties voor de standaardproductcodelijst in kunt dienen.

Versie 2.0 van dit protocol

Versie 1.1 van dit protocol omschreef slechts één situatie, namelijk de overgang van eigen productcodes (bilaterale codes) naar standaardproductcodes. Versie 2.0 omschrijft het proces dusdanig dat het generiek toepasbaar is voor gemeenten die hun productcatalogus wijzigen, onafhankelijk wat de aanleiding voor de wijziging is.

Contact

Hebt u vragen over de standaardproductcodelijsten of de onderhoudscyclus? Neemt u dan contact op met de Servicedesk van iStandaarden via info@istandaarden.nl of (020) 797 89 48. Op istandaarden.nl leest u meer informatie over de [standaardproductcodelijst Wmo \(WMO021\)](#) en de [standaardproductcodelijst Jeugdwet \(JZ21\)](#) en kunt u beide lijsten downloaden.

1 Randvoorwaarden

Indien een gemeente haar productcodelijst wijzigt, wordt geadviseerd om het proces te volgen dat in dit protocol wordt omschreven. Bij dat proces horen onderstaande uitgangspunten. Waarom dit proces de voorkeur heeft boven alternatieven, blijkt uit de paragraaf over afbakening.

1.1 Uitgangspunten

1.1.1 Een oplossing zonder conversie

Conversies zijn vaak complex, vragen afstemming, moeten gebouwd en getest worden en leveren daarnaast nazorg op. Bovendien bestaat altijd een risico dat verschillen in gegevens ontstaan als conversies worden uitgevoerd bij meerdere partijen. 'Geen conversie' heeft daarom zowel bij de gemeente als bij de aanbieder de sterke voorkeur.

1.1.2 Garanderen continuïteit zorglevering

De wijziging in de productcatalogus mag geen invloed hebben op de continuïteit van de zorglevering. Dit probleem kan ontstaan wanneer als oplossing wordt gekozen om alle zorgtoewijzingen met oude producten te beëindigen zonder hierover duidelijke afspraken te hebben gemaakt met de aanbieder over nieuw te leveren producten en het sturen van nieuwe zorgtoewijzingen.

1.1.3 Garanderen continuïteit facturatie

De wijziging in de productcatalogus mag geen invloed hebben op betalingen van geleverde zorg. De aanbieder mag gedurende de overgangperiode geen vertraging van betaling door de gemeente ondervinden. Als de productcatalogus van een gemeente onverwacht wijzigt, dan bestaat het gevaar dat de declaratie of factuur niet goed verwerkt kan worden. Wordt bijvoorbeeld gefactureerd op basis van een ander product dan de gemeente verwacht, dan kan dit tot uitval leiden.

1.2 Afbakening

Er is bewust gekozen voor bovenstaande uitgangspunten. Voor de volledigheid volgen nu de alternatieven, met daarbij de reden waarom deze niet de voorkeur hebben.

1.2.1 Bestaande productcodes omzetten

Gemeenten zouden kunnen besluiten om hun productcatalogus bij te werken door bestaande productcodes aan te passen. Voor nieuwe toewijzingen werkt dit prima, maar voor bestaande toewijzingen – bekend bij de zorgaanbieders – is dit niet het geval. Bij communicatie en declaratie of facturatie zouden zij gebruik moeten maken van de oude productcodes. Zonder aanpassingen in de softwaresystemen leidt dit tot uitval. Een van de oplossingen waarvoor niet is gekozen, zou een conversie in de software bij de gemeente kunnen zijn, zodat de oude aangeleverde productcodes automatisch omgezet worden naar de nieuwe productcodes. Hierbij moeten de gegevens van het product wel gelijk gebleven zijn.

Een andere mogelijke oplossing waarvoor niet is gekozen, is om de productcodes al bij de zorgaanbieder te converteren. Deze beide oplossingen werken echter buiten het berichtenverkeer om, kosten tijd en geld en zijn behoorlijk foutgevoelig.

1.2.2 Bestaande toewijzingen omzetten

Gemeenten die besluiten om wijzigingen door te voeren in hun productcatalogus zouden de catalogus op dat gebied kunnen uitbreiden. Het zou betekenen dat alle bestaande toewijzingen per direct worden beëindigd en dat nieuwe toewijzingen worden opgesteld. Daarbij wordt gebruikgemaakt van producten uit de nieuwe productcatalogus. Deze oplossing levert zowel gemeenten als zorgaanbieders veel extra administratief werk op.

2 De voorkeursoplossing

Indien een gemeente haar productcodelijst wijzigt, wordt geadviseerd om het onderstaande proces te volgen. Er wordt omschreven welke acties de gemeente en haar aanbieders moeten ondernemen.

2.1 Wat moeten gemeenten doen?

De gemeente past de productcatalogus aan met nieuwe of gewijzigde producten. De oude producten mogen – of liever: kunnen – niet meer geselecteerd worden wanneer een nieuwe toewijzing wordt opgesteld. De gemeente stelt de zorgaanbieder vroegtijdig op de hoogte. Als de gemeente daadwerkelijk tarieven of eenheden aanpast naar aanleiding van de productwijziging, dan moet de gemeente dit tenminste laten weten aan de aanbieder die dit product heeft gecontracteerd.

In sommige gevallen kan de gemeente het lopende toewijzingsbericht met de oude productcode intrekken en meteen daarna een nieuw toewijzingsbericht met de nieuwe productcode versturen. De nadruk ligt op sommige gevallen, omdat het niet wenselijk is om dit voor alle lopende toewijzingen te doen in verband met de hoge administratieve lasten (zie 1.2.2.). Deze werkwijze kan in een aantal gevallen, bijvoorbeeld bij langlopende toewijzingen, nuttig zijn om het uitfaseringsproces van oude productcodes te versnellen,

2.2 Wat moeten zorgaanbieders doen?

Zorgaanbieders factureren op basis van de informatie die in hun systeem aanwezig is. Er kan dus zowel op oude als nieuwe productcodes worden gefactureerd afhankelijk van de productcode die in de ontvangen zorgtoewijzing is gehanteerd. Zorgaanbieders hoeven geen specifieke of speciale acties uit te voeren.

2.3 Stappentabel

Periode	Actie
Uiterlijk 31 oktober van dit jaar	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente stelt nieuwe productcatalogus vast.• Gemeente maakt afspraken met zorgaanbieder over nieuwe producten.
Per 1 januari van het komende jaar	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente stuurt alleen nog maar nieuwe toewijzingen met de nieuwe productcodes.• Gemeente vervangt lopende toewijzingen niet, maar accepteert nog steeds de oude productcodes in het facturatieverkeer.

Het kan zijn dat het voor een gemeente onmogelijk is om een wijziging in de productcatalogus per 1 januari in te laten gaan. De gemeente mag een andere datum kiezen zo lang die maar duidelijk wordt gecommuniceerd met de zorgaanbieder.

Let op Productcodes met terugwerkende kracht aanpassen in de productcatalogus is *niet* toegestaan. Het leidt tot inconsistenties en tot problemen bij de controle van ontvangen facturen of declaraties.

3 Onderhoudscyclus van de standaardproductcodelijsten

Bij het beheer van de standaardproductcodelijsten hanteert Zorginstituut Nederland een jaarlijkse onderhoudscyclus. Daarin hebben gemeenten en zorgaanbieders de ruimte om wensen en suggesties te doen voor nieuwe productcodes.

3.1 Over de onderhoudscyclus

Op 1 oktober van ieder jaar publiceert het Zorginstituut een nieuwe versie van zowel de standaardproductcodelijst voor iWmo als de standaardproductcodelijst voor iJw. Voor die datum is gekozen in verband met het tijdsplan van nieuwe inkoopafspraken tussen gemeenten en aanbieders. Gebruikers van de standaardproductcodelijsten kunnen wensen en suggesties voor nieuwe productcodes tot 1 september indienen.

3.2 Beoordeling van suggesties

Een redactieraad van programma i-Sociaal Domein beoordeelt de reacties op vier criteria:

1. Actualiteit: past de productcode bij de ontwikkelingen in het sociaal domein?
2. Relevantie: kan de productcode worden vertaald naar een bestaande productcode?
3. Spreiding: wordt de productcode gebruikt door meer dan één gemeente of regio?
4. Toekomst: is de verwachting dat op termijn meerdere partijen het product gaan hanteren?

3.3 Aanleveren van suggesties

Om een tijdige verwerking te kunnen garanderen, kunnen gemeenten en zorgaanbieders tot 1 september van elk jaar hun wensen en suggesties naar info@istandaarden.nl sturen, onder vermelding van 'Suggestie standaardproductcodelijst iWmo / iJw'. Als u dat doet, let er dan op dat uw voorstel zo volledig mogelijk is. Denk daarbij aan:

- Een duidelijke productomschrijving;
- Vermelding van de productcategorie;
- De reden voor de toevoeging of verwijdering van de productcode(s);
- De eenheid waarin het product wordt bekostigd;
- De regio's en gemeenten die het product al gebruiken.

Op www.istandaarden.nl verschijnt na 1 oktober het verslag over de bijgewerkte standaardproductcodelijsten. Daarin staan de binnengekomen suggesties, de bijbehorende overweging en het besluit van de redactieraad.